

Asia: VN/11042/2025

Apuvälinepalveluiden laatusuositus ja valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2026 päivitys

Taustakysymykset

Vastaajan taustaorganisaatio

Hyvinvointialue [Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Apuvälinekeskus]

2.1 Apuvälinepalvelua ohjaavat lait ja säädökset

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.1.2 Vammaispalvelulain mukaiset palvelut

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.1.3 Kelan ammatillisen kuntoutuksen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.2 Apuvälinepalvelut eri asumismuodoissa

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Kotona asumiseksi katsotaan myös tuettu asuminen, yhteisöllinen asuminen, pitkäaikainen perhehoito ja ympärivuorokautinen palveluasuminen, vammaispalvelulain mukainen asuminen.

Avun hälyttämiseen liittyvät apuvälineet kuten erilaiset erityispainikkeet, passiiviset liiketunnistimet, epilepsiahälyttimet ja vastaavat apuvälineet.

3 Toimintakyky apuvälinepalvelun perustana

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

4 Apuvälinepalveluprosessi

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.1 Potilas- ja laiteturvallisuus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.2.1 Hyvinvointialueiden vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.2.2 Apuvälineen omistavan tahon vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.2.3 Apuvälineen käyttäjän vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.3 Apuvälineen huolto/korjaus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.4 Apuvälineiden kuljetus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.5 Kaksoiskappale

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.6 Apuvälineiden hankintatavat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

7 Oppaassa käytetyt käsitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

04 03 33 Hengitystieortoosit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

04 06 06 Tukisukat ja tukihihat käsivarsille ja jaloille ja muille kehon osille

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 Ortoosit ja proteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 15 Toiminnalliset hermo-lihasstimulaattorit ja hybridiortoosit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 18 Yläraajan proteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 24 Alaraajan proteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 30 03 Peruukit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Peruukin yksilöllisessä tarpeen arvioinnissa huomioidaan peruukin valintaan vaikuttavat lääketieteelliset syyt, hiusten lähdön aiheuttama merkittävä haitta toimintakykyyn ja peruukin käytön tarpeen kesto.

Ensisijaisesti luovutetaan vakiomallisia peruukkeja, mutta lääketieteellisestä tai muusta yksilöllisestä syystä johtuen (esim. allergia) voidaan luovuttaa vakiomalleista poikkeava peruukki.

09 09 Pukeutumisen ja riisuutumisen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

09 12 WC-apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

09 33 Peseytymis-, suihku- ja kylpyvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

12 08 Valkoiset kepit ja tukikepit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

12 08 03 Valkoiset kepit

Väline voidaan luovuttaa näkövammaiselle henkilölle liikkumisen tai suunnistautumisen apuvälineeksi.

12 23 Pyörätuolit, lisävoimalliset

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Sähkömopo voidaan luovuttaa kävelyä korvaavaksi apuvälineeksi, jos asiakkaan liikkuminen omassa toimintaympäristössään kodin ulkopuolella ei onnistu kävellen tai kevyempien apuvälineiden turvin pitkäaikaisen tai pysyvän toimintakyvyn laskun, sairauden tai vamman vuoksi.

12 24 09 Käsikäyttöisten pyörätuolien lisävoimalaitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

15 Kotielämän ja siihen osallistumisen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Apuvälineen tulee olla päivittäisissä toimissa suoriutumisen kannalta välttämätön ja sen tulee kompensoida esimerkiksi näkövammaa tai yläraajan toimintakyvyn rajoitteita, kuten puuttuvaa puristusvoimaa tai hienomotoriikkaa.

22 03 03 Valonsuodattimet (absorptiolasit)

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 06 Silmälasit ja piilolinssit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Piilolinssit voidaan uusia valmistajan ohjeiden mukaan. Jos uusintatarve aiheutuu käyttöohjeiden vastaisesta käytöstä tai huolimattomuudesta johtuvasta piilolinssin rikkoutumisesta tai katoamisesta, tulee asiakkaan itse hankkia korvaava väline.

22 03 09 Suurentavat lasit, linssit ja linssikokoonpanot

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Linssikokoonpanot voidaan luovuttaa näkövammaiselle asiakkaalle vaihtoehtona lähilaseille. Ilman valoa oleva tai valollinen suurennuslasi voidaan luovuttaa näkövammaiselle asiakkaalle lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä, kun siitä on apua arjen toiminnoissa.

22 03 18 Suurennuslaitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 06 Kuulon apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

22 18 38 Kuulokkeet, korvanapit ja kuulokemikrofonit Tavanomaisia kuluttajatuotteena saatavia kuulokkeita ei luovuteta lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä.

27 03 09 Melunsuojaimet Tavanomaisia kuluttajatuotteena saatavia kuulonsuojaimia ei luovuteta lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä.

22 13 21 Daisy-soittimet ja e-kirjojen lukijat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 29 Merkinanto-, hälytys- ja paikannusvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 39 05 Tuntoaistiin perustuvat näytöt

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 45 Suunnistautumisvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

24 06 Apuvälineet pakkausten käsittelyyn

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei kommentoitavaa

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

Poistettavaksi ehdotettavat luokat

Poistetaanko apuvälineluokka 09 09 06 Kenkälusikat ja saapasrennit?

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 09 09 09 Vaatepitimet

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 09 42 06 Sähköhammasharjat

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 01 Siivuttajat ja leikkurit

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 04 Juustohöylät

Ei, miksi? [Pystykahvaisia juustohöyliä ei löydy tavanomaisina kuluttajatuotteina.]

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 05 Raastimet

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 06 Hakkurit

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 09 02 Kuorimaveitset

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 09 04 Siemenkodan poistimet

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 12 Leivontavälineet

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 06 09 Astiankuivaustelineet

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 06 15 Tiskiliinan vääntimet

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 09 18 01 Ruokalautaset

Kyllä

Poistetaanko apuvälineluokka 15 15 21 01 Yleissakset

Ei, miksi? [Joustosankaisia yleissaksia ei löydy tavanomaisina kuluttajatuotteina.]

Poistetaanko apuvälineluokka 24 06 03 Avaajat

Ei, miksi? [Monitoimiavaajia ei löydy tavanomaisina kuluttajatuotteina.]

Poistetaanko apuvälineluokka 24 06 06 Putkilonpuristimet

Kyllä

Tiitinen Tarja

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä - Apuvälinekeskus